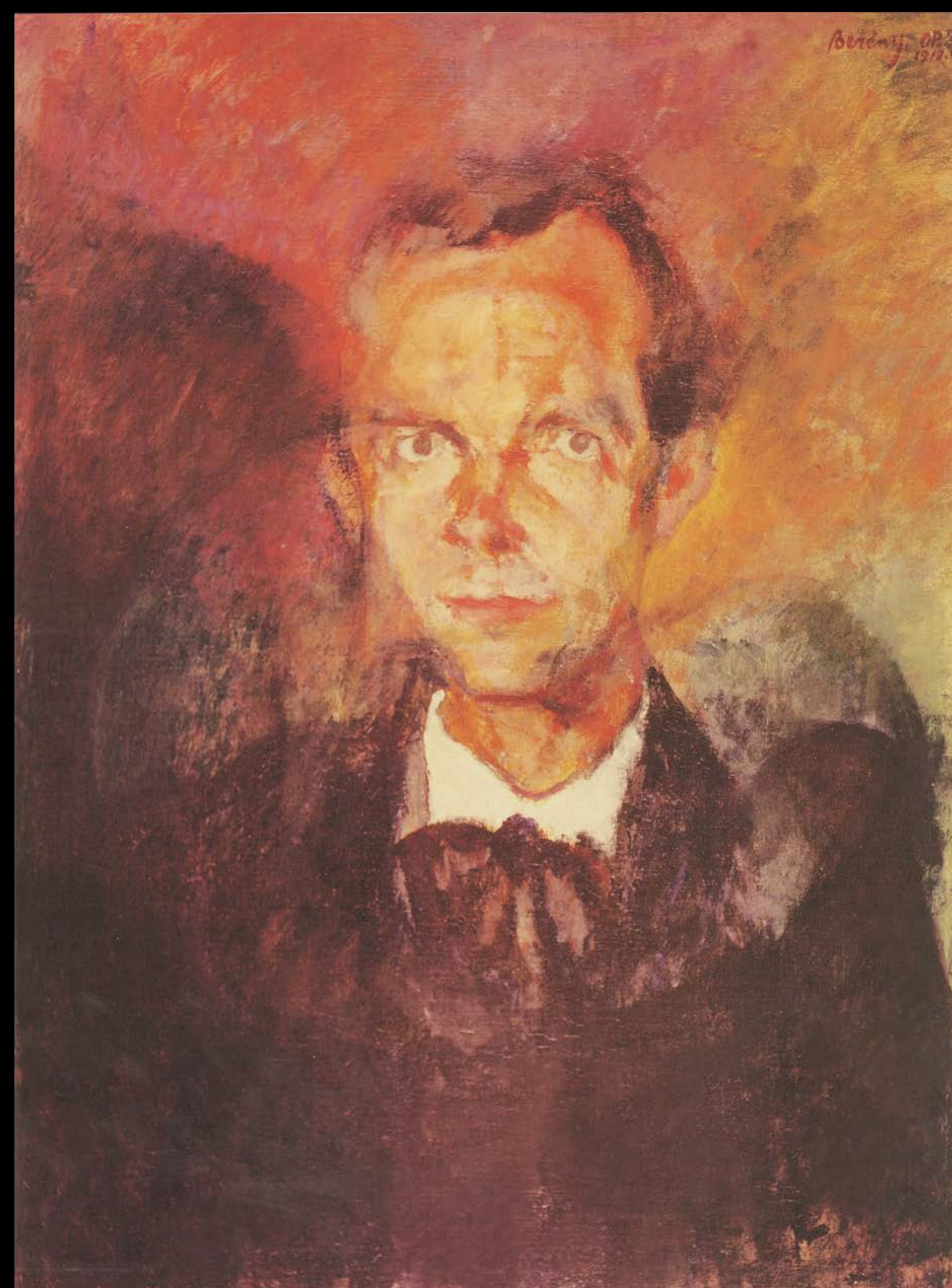

Magyar képek: Bartók és kora

Berény Róbert Bartók-arcképe hatalmas akkordokban veri vissza a piktor és a festői objektum – két súlyos egyéniség – küzdelmét. Ennek a küzdelemnek intenzitása fűti át a vaskézzel összegyúrt tömegekből felépített fejet. E kép a lelkeség legbelsőbb rezdüléseinek optikai egyenértékeseit vetíti ki csodálatos sugárzással. Összesűrűsödött energiák feszítik a konstruktív rajzzal tömör egységbe forradt lobogó színeket. [...] ez a kép „esemény”, és a művész tudatos előretörésének, logikus munkálkodásának rendkívül becses dokumentuma.

Bálint Aladár, „Három kiállítás. Posztimpreszionisták”, 1913

Berény Róbert, *Bartók portréja*, 1913,
Bartók Péter tulajdona

Lidia Szajko és Thomas Sos szíves engedélyével

Beck Ö. Fülöp, *Vonósnégyes*,
plakett, 1914, az MTA BTK
Zenetudományi Intézet
Zenetörténeti Múzeumának
tulajdona

Kodály és én összeállunk és március közepén két hangversenyt rendezünk bérletben. Az egyikben az ő dolgai, a másikon az enyéim. Az övén most készül a csellószonátája, zongoradarabok és kvartettje, az enyémen a kvartett, régi és új zongoradarabok, és még elő nem adott zongora kvintettem, amely még csak Bécsben került akkor régen előadásra. Csupa fiatal ember játszik – Kerpely, Waldbauer, Molnár Antal [...]

Bartók levele húgának, 1910. január 12.

Bartók vonósnégyesét aktuálisan jellemzi, hogy abban nincs úgyszólván egyetlen olyan harmóniakövetkezés sem, melyet előtte bárki megcsinált volna; a szólamok úgy járnak a hangközöket, ahogy előtte senki szólamot nem vezetett; ritmikája is, dinamikai kontrasztjai is hasonlóan sehol sem találhatók.

E művében újat alkotott, amit fölösleges magyarázgatni. Át kell azt élni, életünk egy darabkájává lenni hagyni és – ha követni tudjuk érzéseink megfelelősége segítségével Bartók érzéseinek akcióit – nagyszerűnek fogjuk azt találni, amint valaha Bach vagy Mozart, vagy Beethoven olyik dolgát nagyszerűnek találtuk volt.

Berény Róbert, „Bartók Béla esete”, 1911. június 1.

Márffy Ödön, *Kerpely Jenő portréja*, 1913, Sáránszki Péter tulajdona

Béla nyári terve következőképp alakult: én nem mehetek vele, [...] helyettem valaki más viz magával, Tango Egisto-t, a karmestert, aki Béla táncjátékát dirigálta. Egy nagyszerű muzsik; az első hivatásos interpretáló zenész, aki Béla zenéjét teljes egészében teljes nagyságában megértette és magáévá tette. Nagyrészt neki, az ő megértésének és nagyszerű dirigálásának köszönhető a táncjáték óriási sikere is – úgy a külső siker, mint az erkölcsi siker is –, no meg a kritika legnagyobb részének teljes behódolása is.

Bartókné Ziegler Márta levele Ioan Bușițiának, 1917. június 7.

Márffy Ödön,
Egisto Tango-portréja, 1918,
Antal-Lusztig gyűjtemény